

С Т А Н О В И Ц Е

от доц. д-р Цветан Кулевски

за публична защита на дисертационен труд на тема:

РАЗВИТИЕ НА СРЕДСТВОТА ЗА МАСОВА ИНФОРМАЦИЯ И НА ОБЩЕСТВОТО В КИПЪР

/ Тенденции и взаимно въздействие /

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика)

на Христодулос Христодулу

Научен ръководител: доц. д-р Теодора Петрова

Избраната от докторанта тема е интересна и значима. Той е посветил своя изследователски труд на изследването на взаимните влияния на ролите на средствата за масова информация и обществото в Кипър. В основата на научния труд е залегнала авторовата идея, че информацията функционира и се разпространява толкова по-активно, колкото по сложен и „пъстър“ става обществения живот. Според автора, информацията действа и се движи толкова по-свободно, колкото по-демократично е човешкото общество.

Авторът насочва изследователските си усилия към една основна цел: да проследи как средствата за масова информация в Кипър, както и във всички останали страни, са изиграли твърде значима роля в редица събития от съвременната история на неговата страна и как те са определяли развитието на обществения живот там.

Докторантът констатира, че медийната среда в Кипър е противоречива, тъй като е обвързана със самата противоречивост на обществената действителност там. Това е още едно доказателство за актуалността на неговото научно търсене. Той правилно е формулирал и

изследователската си теза, а именно, че противоречивостта в исторически и обществен план, изцяло формира и се отразява върху развитието на средствата за масова информация в Кипър.

Основна цел на неговия дисертационен труд е да изследва и анализира историята и развитието на кипърското общество, в паралел с развитието на средствата за масова информация в страната. Той си поставя амбициозната цел да проследи икономическите, политическите и социални процеси, съпътствали създаването на кипърския печат, електронните медии и тяхната регулация.

Методът, който докторантът използва, е описателен анализ. Направил е и интересно авторско изследване за потреблението на медийните продукти в Кипър. Потърсил е въздействието на СМИ върху кипърското общество. Конструирал е специален въпросник и е анализирал получените резултати.

В първата основна част на изследването са изяснени редица понятия, като: свобода на печата; закон за пресата; свободен достъп до информация. Проследил е по увлекателен начин появата и развитието на първите кипърски вестници и ролята, която те са изиграли върху живота на кипърското общество. Ясно се откроява авторовата позиция по въпроса за ролята на журналистиката в защитата на човешките права. Интересно е описан и анализиран дълбокият социално-политически разлом в Кипър от 1941 до 1955 година, както и раздорът по отношение на въоръжената борба на ЕОКА от 1955 до 1959 година.

Авторът прави извод, че медиите в Кипър допринасят за формиране на определен тип обществено мнение, понякога с положителен резултат, друг път с отрицателни последици за страната и жителите ѝ. Принос на авторовото изследване е, че констатира тенденция за въздействието на СМИ върху социално-политическия и икономически живот на острова.

Обект на неговите наблюдения и последвал анализ са националната телевизия и частните медии. Той е използвал интердисциплинарен подход за изследването си. Подробно е описана и представена структурата на СМИ в Кипър. Направени са значими дълбочинни интервюта с представители на наблюдаваните медии. Интересен и полезен е и

описателния анализ на докторанта на технологичното развитие и навлизането на Кипър в сферата на дигиталните медии. Много впечатляващо от научна гледна точка е и подготвеното и проведено от автора емпирично изследване на медиите в Кипър. В неговата основа е залегнал полеви експеримент, съдържащ главните направления за изучаване и ключови въпроси за изясняване на базови характеристики.

От изводите, които докторантът прави, става ясно, че кипърският печат се намира в центъра на политическите и социални противоречия, които налагат съществен отпечатък върху историята на Кипър от началото на Английското колониално влияние на острова през 1878 година, когато е издаден и първия кипърски вестник. През този период, според докторанта, кипърският печат влияе върху политическата еволюция социалните преобразувания, което от своя страна оказва влияние и върху самия медиен печат. Кипърската печатна преса приема „образа“ на пропагандатор, който ръководи политическото и социално обединение на страната и играе съществена роля на националните политически и идеологически реформи.

Много задълбочено е описан и анализиран и „следколониалния период“ на кипърските медии, от освобождението до присъединяването на Кипър към Европейския съюз, от 1960 до 2004 година. Тогава в страната се зараждат нови социални условия, влияещи върху средствата за масова информация в Кипър. Като отрицателен факт, авторът посочва, остатъчното влияние на отминалия колониален период, върху СМИ. Това оставя съществен отпечатък на противоречивост у медиите дори и днес.

Според докторанта, много важен фактор за развитието на СМИ в сегашни условия, е „освобождаването“ на радиотелевизионното поле през 1990 година, и началото на функционирането на частни радио и телевизионни канали. По този начин работата на СМИ придобива ново „измерение“. Според автора, сега вече центъра на тежестта на политико-социалната и икономическа действителност се „измества“ в полза на СМИ, поради тяхната намеса в множество нива на властта.

В дисертационния труд е отделено обширно „пространство“ и за анализ на всички контролни органи на СМИ в съвременен Кипър.

Представена е в аналитичен вид дейността на Съвета за радио и телевизионно излъчване в Кипър; Законът за печата и телевизията; Комисията за журналистическа етика. Много детайлно е описана и дейността на Бюрото за печата и информацията, която изпълнява важна роля за развитието на средствата за масова информация.

Приносен момент в докторската работа на автора е изследването на съвременната кипърска журналистика в подкрепа на човешките права и ценности в кипърското общество. Той е дал подробни сведения и е направил задълбочен анализ на съвременността – „либерализацията“ и комерсиализирането на СМИ в съвременен Кипър.

За българската научна общественост ще бъде интересно да узнае от труда на докторанта, че реструктурирането на „картата“ на СМИ в Кипър настъпва след 1990 година, когато настъпват такива обществени промени, позволяващи да се регулира радио и телевизионната сфера в Кипър на основата на хармонизирането с нормите на Европейската икономическа общност, с оглед стремежа на Кипър за присъединяване към нея.

ОБЩ ИЗВОД: Представеният за публична защита дисертационен труд представлява интересно замислено и доведено до завършек научно изследване на средствата за масова информация в Кипър и тяхното въздействие върху общественото развитие на страната. По време на публичната защита, в качеството ми на член на Научното жури, ще *гласувам „ЗА“* присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Христодулос Христодулу.

20. 12. 2017 год.

доц. д-р Цветан Кулевски